Проект

НАРЕДБА

ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА УЧАСТИЕ НА ДЕЦА ВЪВ ФИЛМОВИ ПРОДУКЦИИ, ОСЪЩЕСТВЯВАНИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Раздел I
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) Тази наредба определя условията и реда за участие на деца във филмови продукции, осъществявани на територията на страната.

(2) Участието на деца във филмови продукции се осъществява при опазване на тяхното физическо здраве, умствено и нравствено развитие, защита на интересите им и съблюдаване на техните основни права.

Чл. 2. Наредбата се прилага във всички случаи на участие на деца във филмови продукции при спазване принципите на:

1. зачитане и уважение на личността на детето;
2. осигуряване на интересите на детето по най-добър начин;
3. насърчаване на творческите заложби и потребности на детето;
4. забрана за извършване от деца на дейности, които са неблагоприятни или създават опасност от увреждане на тяхното здраве, физическо, психическо, нравствено и образователно развитие;
5. закрила на детето от произволна или незаконна намеса в неговия личен живот и закрила от незаконно посегателство срещу неговата чест и репутация;
6. закрила на личността на детето в съответствие с изискванията на чл. 11а от Закона за закрила на детето;
7. право на детето да изразява мнение;
8. право на детето да има достъп до информация и да бъде информирано относно ангажиментите му и всички последици, свързани с участието му във филмови продукции.

Чл. 3. Участието на деца във филмови продукции се осъществява при спазване на изисквания за защита на личните данни съгласно Закона за защита на личните данни.

Раздел II
УСЛОВИЯ И РЕД ЗА УЧАСТИЕ НА ДЕЦА ВЪВ ФИЛМОВИ ПРОДУКЦИИ

Чл. 4. (1) Отношенията по повод участието на деца в конкретна филмова продукция се уреждат чрез сключване на трудов договор при условията на Кодекса на труда и подзаконовите нормативни актове по прилагането му.

(2) Трудовият договор по ал. 1 се сключва между продуцента, копродуцента, доставчика на филмопроизводствени услуги на територията на страната или търговец, регистриран по реда на българското законодателство, с когото продуцентът, копродуцентът или доставчикът на филмопроизводствени услуги има сключен договор за подбор и наемане на лица, в качеството му на работодател и:

1. родител, попечител, настойник или лице полагащо грижи за детето – за деца ненавършили 14 години;
2. дете навършило 14 години, но ненавършило 18 години, като трудовият договор се придружава задължително от писменото съгласие на родител, попечител, настойник или лице полагащо грижи за детето.

(3) В договора по ал. 1 се уговарят условия съгласно Закона за авторското право и сродните му права.

Чл. 5. (1) Участието на деца във филмови продукции се осъществява след издадено от инспекцията по труда разрешение за приемане на работа, за всеки отделен случай.

(2) Искането за издаване на разрешение по ал. 1 се подава от работодателя до съответната териториална дирекция „Инспекция по труда“ при условия и ред, определени в Наредба № 6 от 24.07.2006 г. за условията и реда за даване на разрешения за работа на лица, ненавършили 18 години (ДВ, бр. 64 от 2006 г.) и при спазване изискванията на Наредба за работата на лицата, ненавършили 15-годишна възраст (ДВ, бр. 8 от 1987 г.).

Чл. 6. (1) При участие на деца във филмови продукции на територията на страната се забранява участието им в сцени, които не са съобразени с възрастта, физическото и емоционалното му развитие и биха довели до вероятна вреда върху здравето, живота и достойнството на детето и на неговото цялостно развитие.

(2) С цел опазване здравето на децата и осигуряване на безопасността им се забранява да извършват работа:

1. извън техните физически и психически възможности;
2. включваща вредно въздействие на агенти, които са токсични, канцерогенни, причиняващи наследствени генетични увреждания или увреждания на плода при бременност, или които по всякакъв друг начин увреждат здравето на човека при продължителна експозиция;
3. в среда на радиация;
4. при изключително ниски и високи температури, шум и вибрации;
5. свързана с риск от трудови злополуки, за които се предполага, че не могат да бъдат осъзнати или избегнати от непълнолетните лица поради тяхната физическа или психическа незрялост..

(3) Забраната по ал. 2 се прилага и по отношение на работа, която се осъществява под въздействие на физични, химични и биологични агенти, посочени в раздел I на списъка в Приложението към чл. 8, ал. 2 от Наредба № 6 от 2006 г. за условията и реда за даване на разрешения за работа на лица, ненавършили 18 години (ДВ, бр. 64 от 2006 г.), както и за процеси и видове работи, посочени в раздел II на списъка в приложението.

(4) Забраната по ал. 2 се прилага и в случаите, в които дейността не е включена в списъка по ал. 3, но при извършена оценка на риска е установено наличие на риск за безопасността, здравето или развитието на детето.

(5) За времето на участие на дете, ненавършило 15 години, във филмови продукции, то се придружава от родител, попечител, настойник или лице полагащо грижи за него, с цел осигуряване на постоянен надзор.

Чл. 7. (1) Работодателят създава организация на работата, която да не възпрепятства участието на детето в образователния процес.

(2) При невъзможност за създаване на такава, работодателят издава документ до директора на детската градина или на училището, с който удостоверява отсъствието на детето по уважителни причини поради участието му в други дейности, извън системата на предучилищното и училищното образование.

(3) За деца ненавършили 16-годишна възраст, задължително се прилага общия дневен режим, установен за учащите се от съответната възраст в институциите в системата на предучилищното и училищното образование. Работодателят съставя индивидуален дневен режим за учене и допълнителни занимания за всяко дете, навършило 15 години, но ненавършило 16-годишна възраст, прието на работа.

Чл. 8 (1) Максималното и минимално време за участие на дете във филмова продукция, броят и времетраенето на почивките му, се определят с оглед възрастта, съгласно Приложение № 1 и при спазване на изискванията на чл. 7.

(2) Изискванията по ал. 1 включват:

1. максималното време за участие на дете в продукции за период от 24 часа е 4 астрономически часа;

1. участие на дете във филмови продукции с часови диапазон:

а) между 20,00 часа и 06,00 часа – за деца, ненавършили 16 години, е забранено;

б) между 22,00 часа и 06,00 часа – за деца, навършили 16 години, но ненавършили 18 години, е забранено;

в) в период на полагане на нощен труд, при условията на трудовото законодателство, за деца ненавършили 18 години, е забранено;

2. междудневната почивка за участие на дете във филмови продукции не може да бъде по – малко от 14 часа;

3. продължителността на времето пред записващо устройство не може да надвишава стойностите по Приложение № 2.

4. продължителността на участие на дете във филмови продукции се изчислява общо за 1 ден.

(3) В случаите, в които дете участва в повече от една продукция, в един и същ период от време, всеки от работодателите е длъжен да съблюдава посочените в ал. 2 изисквания.

(4) Условията по ал. 2 задължително се включват и в трудовия договор по чл. 4, ал. 1.

РАЗДЕЛ III
ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА РАБОТОДАТЕЛЯ

Чл. 9. (1) Работодателят осигурява условия за участие на деца във филмови продукции, като:

1. предприема необходимите мерки за защита на здравето и на правилното физическо, умствено и нравствено развитие на децата, при спазване на специфичните изисквания, регламентирани в действащото законодателство;

2. осигурява безопасна среда за децата за периода на участието, с което да гарантират, че :

а) детето няма да бъде въвлечено в дейности, неблагоприятни за неговото физическо, психическо, нравствено и образователно развитие;

б) спрямо детето няма да бъдат използвани методи на въздействие, които да накърняват неговото достойнство; физическо, психическо или други форми на насилие, противоречащи на неговите интереси;

3. оценява риска, на който могат да бъдат изложени децата и предвижда мерки за недопускане или минимизирането му;

4. създава условия за осигуряване на здравословно хранене на детето, в зависимост от продължителността на неговото участие и съгласно нормите, установени в Приложение № 1;

5. разработва инструкция и провежда инструктаж за безопасност на децата и на техните родители, настойници, попечители, или на лицето, полагащо грижи;

6. осигурява обслужващ персонал с необходимата квалификация и опит, съобразно индивидуалните потребности на детето в това число на:

а) деца със специфични здравословни проблеми, удостоверени с представени медицински документи;

б) деца с увреждания.

(2) Работодателят е длъжен да застрахова детето, за своя сметка, при условията и по реда на чл. 52 от Закона за здравословни и безопасни условия на труд.

Чл. 10. (1) Оценката на риска по чл. 9, т. 3 се изготвя от работодателя в съответствие с разпоредбите по Наредба № 5 от 1999 г. за реда, начина и периодичността на извършване на оценка на

риска (ДВ, бр. 47 от 1999 г.). При изготвянето на оценката на риска участват службата по трудова медицина, с която работодателят има сключен договор, клиничен детски психолог и педиатър.

(2) В оценката на риска задължително се включват специфичните рискове, свързани с участието на деца във филмови продукции, съобразявайки разпоредбите на чл. 6, както и изискванията свързани с продължителността за участие на дете в 1 продукция, допустимостта за участие в повече от 1 продукция, задължителните почивки и продължителността на времето пред записващото устройството.

(3) В зависимост от установените рискове, в оценката се включват мерки за тяхното недопускане или минимизиране.

(4) Оценката на риска и информация за мерките, предприети за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд се предоставя на родителите, настойниците, попечителите или на лицето, полагащо грижи, както и на детето, когато е навършило 14 години, преди подписването на трудовия договор за участие във филмовата продукция.

(5) Родителите настойниците или попечителите, или лицето, полагащо грижи, предоставят писмена декларация за информирано съгласие със степента на установените с оценката рискове.

Чл. 11. (1) Работодателят изисква от родителите, настойниците или попечителите информация за детето и поддържа актуална база данни за всяко дете, участвало във филмова продукция.

(2) Информацията по ал. 1 се вписва в контролен лист по образец съгласно Приложение № 3, който съдържа:

1. три имена, постоянен и настоящ адрес на детето и телефон;

2. три имена на родител, настойник или попечител, или на лицето полагащо грижа, постоянен и настоящ адрес и телефон;

3. времето, на участие на детето във филмовата продукция, посочено в календарни дни и часове, както и времето на почивките;

4. друга информация от значение за участието на детето.

(3) Информация за участие на деца във филмови продукции се съхранява от работодателя за период от 3 години и се предоставя при поискване от контролните органи.

Чл. 12. (1) За осъществяване на филмова продукция с участието на деца се осигуряват следните материални условия:

1. отделно помещение за престояване и подготовка на децата;
2. лично пространство за преобличане и съхраняване на вещи;
3. здравословна храна, в съответствие с възрастта на детето;
4. медицинско обслужване;
5. други условия договорени между страните с трудовия договор по чл. 4, ал. 1, съобразно индивидуалните потребности на детето.

(2) За деца от 0 до 3 години се осигурява здравословно хранене, като се прилагат изискванията на Наредба № 2 от 2013 г. за здравословно хранене на децата на възраст от 0 до 3 години в детските заведения и детските кухни (ДВ, бр. 28 от 2013 г.).

(3) За деца от 3-7 години се прилагат изискванията за здравословно хранене съгласно Наредба № 6 от 2011 г. за здравословно хранене на децата на възраст от 3 до 7 години в детски заведения (ДВ, бр. 65 от 2011 г.).

(4) За деца над 7 години се прилагат изискванията на Наредба № Н-3 от 3 октомври 2025 г. за здравословно хранене на учениците (ДВ, бр. 85 от 2025 г.).

Чл. 13. Условията и редът за участие на деца във филмови продукции, осъществявани на територията на страната е задължителен за всички етапи от производството на филма.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. По смисъла на тази наредба:

1. „Продуцент“ е лице, съгласно § 1, т. 20 от Допълнителните разпоредби на ЗФИ;
2. „Доставчик на филмопроизводствени услуги“ е лице съгласно § 1, т. 33 от Допълнителните разпоредби на ЗФИ;
3. „Работодател“ е лице, съгласно § 1, т. 1 от Допълнителните разпоредби на Кодекса на труда;
4. „Търговец“ е лице, по смисъла на чл. 1 от Търговския закон;
5. „Производство на филм“ е художествено - творчески процес, определен с § 1, т. 5 от Допълнителната разпоредба на Закона за филмовата индустрия;
6. „Записващо устройство” е всяко устройство, което записва звукове или образи;
7. „Дете” е всяко физическо лице до навършване на 18 години, съгласно чл. 2 от Закона за закрила на детето.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. Тази наредба се приема на основание чл. 31а от Закона за филмовата индустрия;

§ 3. Контролът по изпълнение на наредбата се извършва от Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“.

Приложение № 1 към чл. 8, ал. 1

Възраст	0-10 месеца	10 месеца - 3 години	3-7 години	7-11 години	11-14 години	14-18 години
Обща продължителност на участието за 1 продукция	5 дни	8 дни	15 дни	-	-	-
Обща продължителност на участието при повече от 1 продукция	1 филмова продукция	1 филмова продукция	15 дни	-	-	-
Максимално време за участие за 1 денонощие в 1 продукция, с почивка	2 часа	3 часа	5 часа	7 часа	7 часа	10 часа
Максимално време за участие за 1 денонощие, с почивка	1 филмова продукция	1 филмова продукция	6 часа	8 часа	8 часа	12 часа
Задължителни периоди на участие през деня	9.00-12.00	9.00-13.00	9.00-17.00	9.00-17.00	8.00-18.00	8.00-19.00
Минимално време за почивка	30 минути	30 минути	1 час	1 час	1 час	1 час
Минимално време за хранене	30 минути	30 минути	30 минути	30 минути	30 минути	30 минути

Приложение № 2 към чл. 8, ал. 2, т. 3

Продължителност на времето пред записващо устройство

Възраст	Време пред записващо устройство	Задължителна почивка
0-3 години	15 минути	15 минути
3-7 години	20 минути	15 минути
7-10 години	35 минути	20 минути
10-14 години	45 минути	20 минути
14-18 години	60 минути	30 минути

Приложение № 3 към чл. 11, ал. 2

КОНТРОЛЕН ЛИСТ

1. Информация за детето	
Трите имена на детето	
Постоянен адрес Настоящ адрес	
Телефон, електронна поща	
2. Информация за родител, настойник, попечител или на лицето полагащо грижа, постоянен	
Три имена на родител, настойник, попечител или на лицето полагащо грижа, постоянен	
Постоянен адрес Настоящ адрес	
Телефон, електронна поща	
3. Време на участие във филмовата продукция(дни, часове, почивки)	
4. Друга информация от значение за участието на детето	